Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bes Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenâm no plkst. 8 sahlot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschubrukatawâ un burtu-leetuwê pee Peters basnizas.

35. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 40. Sestdeen, 6. oktobrî. 1890.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas.** Bes tam Mahjas Weesi war wehl pastellet bes daudz peenemschanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Ahrrigâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: **Jehkis:** B. Peterson un Grahwel kgu pahrdotawâs; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; **Walmeerâ:** E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrdotawâ; **Rujenê:** J. Alksne kga grahm. pahrdotawâ; **Laudonâ:** pee grahm. sehjeja Karl Gruhsin kga; **Jaunjelgawâ:** A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; **Jelgawâ:** Besthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils eelâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; **Bauskâ:** Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; **Kuldigâ:** Besthorn kga grahmatu pahrdotawâ; **Talsôs:** H. Low kga grahmatu pahrdotawâ un bibliotekâ un Wolontschewski kga grahmatu pahrdotawâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Par sinu.

Ar scho numuru sahkàs beidsamais gada zetorksnis un par scho laiku maksâ „Mahjas Weesis" **ar** Peelikumu **50** kap. un **bes** Peelikuma **30** kap. Ar peesuhtischanu par pasti nahk **40** kap. pastes naudas klaht.

Ernst Plates, „Mahjas Weesa" ihpaschneeks un isdewejs.
Dr. phil. Arnold Plates, atbildoschais redaktors.

Politikas pahrskats.

Wahzija. Walstskanzlers v. Kapriwi bija aisgejis pee Deenwidus-Wahzijas pilsgalmeem, lai tur stahditos preekschâ. Tagad winsch no scha zelojuma pahrnahzis mahjâ. Winsch bija Wirtembergâ un Badenê; us Bawariju winsch zelos wehlak.

— Wahzijas katoli pehdejâ laikâ notur beeschi sapulzes, jo wini labpraht gribetu to panahkt, ka waldiba lihds ar sozialistu likuma atzelschanu, atzeltu ari likumu, kas aisleedz Jesuiteem usturetees Wahzijâ. Tomehr gruhti tizams, ka wineem schis noluhks isdosees, jo Jesuitu kaitigums Wahzijâ ir wispahri pasihstams un wehl dsihwâ atminâ no teem laikeem, kad wini drihksteja Wahzijâ brihwi rihkotees.

Holandijas firmais kehninsch atkal it nopeetni un gruhti saslimis. Ahrsti atsinuschi, ka wina garigee spehki pastahwigi masinajotees. Pehz jaunakàm sinam winsch jaw atsihts par pilnigi nespehjigu, wadit walsts pahrwaldibu.

Franzuschi pateesi mihl pastahwigas kildas. Knapi tahda sareschgita leeta skaidribâ, kad jaw jaunas atkal gaidit gaida. Tagad nu „bihstamais generalis" lihds ar wina peekritejeem ir padarits nekaitigs, kad atkal ir waldibas wihru starpâ jaunas kildas. Tà tagadejais finantschu ministris Ruwjè kahdâ laikrakstâ teek apwainots, ka winsch walsts naudu isleetojot, lai saraustu sew leelu bagatibu. Redsês, kà tik gruhti apwainotais ministris spehs sewi attaisnotees.

Italija. Ka Italijas pawalstneeki wisi nebuht naw meerâ, ka waldiba peeder pee treju walstju sabeedribas, to peerahda tas, ka nupat Florenzas pilsehtâ notureta sapulze, kurâ runatas runas, kas salihdsinaja treju walstju sabeedribu par laulibam, kas noslehgtas bes bruhtes sinas. Sapulzes lozeklis Kawalotis teiza, ka Krispis pats 1885. g. nosauzis treju walstju sabeedribu par Italijas kaunu, bet tagad winsch to slawejot. Us scho runu atskaneja sauzeeni: „Nost ar Krispi!"

Spanijas katoli Saragosas katedralê noturejuschi sapulzi, kurâ pahrspreeduschi sozialo reformu. Daschi sapulzes lozekli pahrrunajuschi ari jautajumu par pahwesta pasauligo waru. Kahds kungs isskaidroja, ka par weenigo waldneeku Româ esot usskatams pawests, kamehr kehninsch Humberts tur waldot tikai „pagaidam". Schi runa sazehla besgaligu peekrischanu. Saragosas biskaps sauza: „Lai dsihwo katolu sabeedriba!" un zits kahds kleedsa: „Nahwe brihwprahtibai!" Sapulzes eenaidnigà istureschanàs pret Italijas waldibu bija nahkusi ausis ari Italijas suhtnim Madridê, grafam Tornjelli, kursch no Spanijas waldibas peeprasijis isskaidrojumu schinî leetâ.

Serbijâ nupat tika swineti eewehrojami swehtki, par peeminu Warwarinas kaujai (1810. g.). Schinî kaujâ saweenotee Kreewu un Serbu kara spehki sakahwa Turkus sem Ruschida paschà. Swehtki isdewuschees loti jauki. Tikuschas runatas patriotiskas runas, kurâs tikuse Kreewu un Serbu kara sabeedriba teikta un slaweta. Starp apsweizinaschanas telegramam bijusi wiseewehrojamakà, ko suhtijis Kreewijas suhtneezibas darischanu wedejs.

— Kreewijas suhtnis Persianijs laidis Serbu waldibai rakstu, kurâ winsch tai nowehl daudz laimes un labas sekmes pee tautas weetneeku zelschanam. Lihds ar to winsch pasino, ka drihsumâ eeradischotees Belgradâ, ispildit sawu suhtna weetu.

Bulgarija. Is Sofijas 13. (1.) oktobrî atnahkusi pa telegrafu sina, ka Stambulows nopeetni saslimis. Ahrsti domajot, ka winsch lihds 15. oktobrim, us sobranjas atklahschanu, newarot palikt wesels.

Wehstules un sinojumi.

(„Mahjas Weesa" originalas korrespondenzijas.)

No Pinkeneekeem un Beberbekeescheem. Annas muischâ 20. septembrî diwi algadschi, kahds Kursemneeks, Pawars wahrdâ, un kahds jauns Leitis, salmus wedot, sanahza strihdû. Leitis pakehris ratu rungu un sitis ar to Pawaram pa galwu, tà ka tas pehz kahdàm minutem bijis jaw pagalam. Nosistais peedereja pee Dschubkstes pagasta. Swehtdeen, 23. septembrî, winu paglabaja muhsu Annas kapôs. Laundaris apzeetinats. — Kà dsird, tad 15. septembra wakarâ Pinku muischas rauga wedejam, no Rigas mahjâ brauzot, ais Bruhweteem garkalnê tizis is mescha us winu schauts, bet naw trahpits. — 16. septembra naktî kahds suhrmanis wedis kahdu kungu us Dubulteem. Starp Kapeneekeem un Dselteno krogu tizis is mescha us wineem schauts. Schahweens sirgu gan trahpijis, tomehr laimigi warejuschi isbehgt lihds Grotes krogam, kur gulejuschi pa nakti.

Kahds Beberbekeets.

Pinkeneeku Lapsu saimneeks Jahnis Buchkolt kungs muhs luhds, lai pahrlabotum sinojumu „Mahjas Weesa" Nr. 37, jo winu nesauzot wis Buwultu, bet Buchkoltu un wina sagtais sirgs lihds ar kumetu ne-esot wis 50, bet 90 rubku wehrtibâ.

No Ahdascheem. Pehdejâ laikâ schejeenes apkahrtnê plosotees nopeetna lopu sehrga, kura nemot daudz lopus par upuri. Sehrga esot loti lipiga, bet ne wisai nahwiga. Sehrga parahdotees schahdejadi: pilnigi wesels lops putas is nahsim sprauslajot, wahrtotees un ihdot. — Kas ar slimeem lopeem galâ noteek, lihds schim wehl nesinams.

Tautasdehls.

No Leel-Eezawas, Bauskas aprinki. Ari muhsu apgabala semkopjeem jaukàs zeribas us lauku raschojumu dischenеem eenahkumeem pahrwehrtuschàs par ruhktu schulti. Rudsi bij dascheem kreetni auguschi, tomehr isdod wahju raschu. Wasarajas sehjumi un lini turpretim labi isdewuschees, un wisi jaw no laukeem nokopti. Bet ko nu tas tomehr der, kad zenas par daudz semas! Par kartupeleem, schejeeneeschu weenigo naudas awotu, kurus nowedam muischâ, dsimtkungam, preeksch brandwihna dedsinaschanas, maksa 50 kap. puhrâ, bet to atkal dascham ir tikai sehkla un dascham ari tahs naw. Lai gan pawasarâ no muhsu semkopjeem daschs leelgruntneeks muischai bij solijis trihs lihds seschi simts puhru, bet preeka zeriba suda. Kahdus gadus atpakal muhsu semkopji sawas nomas ar kartupeleem ween nolihdsinaja. Jawehlàs, ka masakais scheem raschojumeem buhtu labas zenas, lai semkopjeem tatschu buhtu kahdi naudas eenehmumi; jo zitadi wineem ir tihrais posts. — Kahdam schejeenes saimneekam 23. augustâ tika wina manta no muischas waldes pahrdota wairakstolischanâ. Atlikuschà manta isweesta no mahjas ahrâ lihds ar saimneeku un wina gimeni. Kà dsird, tad saimneeks wedot leelu prahwu ar muischas pilnwarneeku. Tapat ari wehl kahdam saimneekam 5. septembrî pahrdewa gandrihs wisu wina mantibu, bet scho no wina dsimtas neissweeda. Lai gan daschi wed daudz prahwu, gadu 10 un wehl wairak, bet mas to ir, kas winne. — Muhsu grafs v. d. Pahlens dsihwo wisu wasaru sawâ otrâ muischâ — Kalna muischâ; tikai junija sahkumâ winsch weenu nakti te pahrguleja, kad bija atbrauzis jauno meerateesas mahjas weetu eerahdit. Kà dsird, tad winsch ari pa seemu buhs Kalna muischâ.

Eezawas Upmaleets.

No Grinwaldes, Bauskas apr. 20. septembrî pehrkona tehws muhs negaidot apsweizinaja ar sawu dobjo balsi, pee kam sabojaja Kalna-Kuschu mahju behrsu. Behrss atradàs loti tuwu pee rijas.

Schejeenes Salminu mahjâs eeweesees lopu mehris (leesas sehrga). Lopus wakarâ atstahjot weselus, bet no rihta atrodot daschus nosprahguschus. Sehrgâ kriht tikpat gowis, kà aitas. Kahdu gowi dihrajot, puisis dabujis melnu pumpu; weenigi ar ahrsta palihdsibu kaiti glahba. Pehz kahdàm deenam atkal gows nokritušе; gowi dihrajot wihrs atkal dabujis melno pumpu. Schis wihrs tagad atronàs Eezawas lasaretê; kaite esot bailiga.

Antons.

No Baldones. Schejeenes apgalâ plosas Sibirijas mehris pee mahju lopeem, kà gowim, aitam un zuhkam. Lopi paleek jehlàm mutem un tahs sapampst. Daschâs mahjâs jaw pa

Feletons.

Jauni eenaidneeki starp kukaineem.

Netik ween zilwekeem ir wisadi eenaidneeeki, pret kureem winam pastahwigi jakaro, ja negrib, ka winu wisdrihsakâ laikâ nomahz. Sche naw jadomà, ka weenigi zilweki buhtu muhsu eenaidneeki. Pret teem un pat pret breesmigeem swehreem ir daudz weeglaki karot, nekà daudzkahrt pret gluschi neezigeem dsihwneezineem. Sawâ laikâ zeen. „Mahjas Weesa" lasitajeem jaw isskaidrots, ka peem. muhsu lipigàs slimibas zekas zaur maseem, loti sihzineem dsihwneezineem. Un katram sinams, zik gruhti ir pret slimibam, jeb pareisaki pret scheem maseem dsihwneezineem karot. Milsi mehs drihsaki eespehtum apkarot, nekà schahdus, neapbrunotàm azim neredsamos dsihwneezinus!

Par apmeerinaschanos japasino, ka schahdeem sihweem eenaidneekeem jazihnàs netik ween zilwekam, bet katram dsihwam radijumam dabâ un pat stahdeem. Wisâ dabâ pastahw muhschigs karsch weenam pret otru. Kas schinî azumirklî ir mums par usbruzeju, tas nahkoschâ azumirklî warbuht teek pats atkal no ziteem spihdsinats. Un tà tas eet nerimstoschi arweenu tahlak. Schoreis lai buhtu atlauts, zeen. lasitajeem pastahstit par schahdeem jauneem eenaidneekeem, kuri jaunakâ laikâ parahdijuschees un ir augu wissihwakee postitaji:

Rudsu eenaidneeki. Ja wasarâ ejam gar wilnojoschos rudsu lauku, tad mums naw ne jausmas, zik neskaitami eenaidneeki us teem negluhn. Zeen. lasitaji buhs gan jaw redsejuschi un eewehrojuschi daschas melnas wahrpas starp rudseem jeb kweescheem, kuras graudi ari ir gluschi melni. Schahdi rudsi ir weselibai loti kaitigi. Atgadàs daudzreis, ka daschâs wasarâs schahdu melno rudsu atrodàs tihrumâ leelâ mehrâ. Ja nu rudsus tihrot ari melnos graudus ne-atschkir no labajeem, tad war lehti notikt, ka wisi mahjas laudis, kuri no schahdeem rudseem zeptu maisi bauda, it bihstami saslimst. Tadehl jabuht labi usmanigam, rudsus tihrot. Melnee, „sadeguschee" graudi ir ruhpigi jaatschkir no weselajeem un tad jaisnihzina.

Bet kas gan schee ir par graudeem? Kà wini zehluschees; waj pateesi karstâ saulê sagrusduschi jeb zitadi kà zehluschees? Schee graudi ir maitati no rudsu eenaidneekeem, kahdàm brihnum sihzinàm, giftigàm sehnitem.

Rudseem ir netik ween nesaredzami eenaidneeki, bet ari azim redzami. Wisjaunakâ laikâ Eiropâ parahdijusees tà sauzamà „hesu muscha" (Cecidomya destructor), kura rudsu laukus breesmigi noposta. Schis kukainits wispirms tika pamanits Seemel-Amerikâ 1776. g. Tikai jaunakâ laikâ winam laimejees pahrkluht pahr par plascho juhru — us Eiropu. Pa kahdu zelu kukainitim laimejees muhsu semê nokluht, tas paleek neisdibinats. Wispahri domaja, ka Hesu saldati buhtu to no Amerikas Eiropâ eewedušchi, kadehl scho rudsu postitaju nosauza par „hesu muschu".

Schis kukainits ir sihzinsch, melnu krahsu, bet pee katras lozitawas ir asins sarkanâ krahsâ; kermens ir apklahts wispahr melnu spalwu, taustamee radsini ir eesarkani-dselteni krahsoti. Mahtitem ir truhbina olinu dehschanai. Kukainischi dehj sawas olinas pee rudseem un kweescheem, un proti, weenumehr starp steebru un steebra lapu. Kahpurs ir muzinas weidâ, kas katru reis apaksch semes usturas. Julija mehnesî kukainits laisch behrnus; tas welkàs 4 lihds 5 nedelas; weenigi aukstums un leetus winu spehj isnihzinat. Katra mahtite dehj kahdas 80 olinas, un proti, newis weenâ paschâ rudsu jeb kweeschu steebrâ, bet wairakôs. Kukainits ir tik gudrs, ka olinas dehj gluschi tuwu pee rudsu jeb kweeschu saknes. Olinas drihs ween sahk attihstees par kukainiti, kas tagad steebra dsihwibas spehkus issuhz. Steebrs paleek zaur to nespehzigs, ka newar wairs wahrpu noturet un tà tad noluhst, tiklihds usnahk wehjsch jeb leetus. Tà tad wahrpa eet postâ. Septembra mehnesî isnahk wasarâ isperejuschees kukainischi, kuri atkal olinas dehj preeksch isperinaschanàs seemâ. Schahdejadi kukainischi wisihsakâ laikâ wairojàs miljoneem un miljardeem un isposta labibu. Schos peedsihwojumus wisjaunakâ laikâ eewehroja Seemel-Amerikâ, Posenê un Schlesijâ.

Ne masak kaitigi ir wehl diwas muschas: „rudsu muscha" (Chlorops (sak-aze) taeniopus) un „frita muscha" (Sweedru wahrds), Oscinis frit. Pirmejà ir dseltena, us kruhtim melnàm strihpam un kermena pakalgalâ tschetras melnas schkehrsstrihpas, kahju lozekli tumschi krahsoti, spahrni stikla skaidri. Kahpurs isskatàs balts. Ja kukainits pee stobra peesihschàs, tad tanî weetâ izselàs pampums. Kukainits wismihlaki usturàs pee kweescheem un meescheem. Katrs uspampis steebrs sahk puht un pehzak noluhst. Augusta mehnesî jaw attihstijusees jauna muscha, kura usmekle seemas sehju, lai pee selmena saknem dehtu olinas. Katrs seemas sehjas dihglits eet postâ, pee kura olinas sahk attihstitees, tadehl, ka jaunajam dihglischam naw tik daudz baribas weelu, lai kahpureem peetiktu.

Frita muscha ir brihnumu sihzina. Wina daudzreis parahdàs tik leelds bards, ka to drihsaki waretu eeskatit par duhmu mahkoni, nekà par tahdu sihwu muhsu lauku postitaju. Ari schis kukainits dehj diwreis gadâ: wasarâ un rudenî; wismihlaki winsch usturàs ausu laukôs. Par laimi aukstôs rudenôs un pawasarôs daudz no scheem eenaidneekeem teek bes schehlastibas ispostiti. Ja sehjumi daschreis nepadodàs, tad loti beeschi atgadàs, ka weens waj otrs no nupat mineteem kukainischeem ir tee wainigee.

Kaut gan it sewischki hesu muscha muhs wehl, domajams, nebuhs apzeemojusi, tomehr droschi peenemams, ka wina drihs ween ari muhsu laukeem war usbrukt, kadehl zeen. lasitaji tika ar scho breesmigo eenaidneeku eepasihstinati.

A—la.

Kihneeschu paregis.

Paregoschana ir Kihnâ loti eenesiga, tadehl ari ar winu nodarbojàs jo leelâ mehrâ. — Pa Kihneeschu pilsehtas schauràm eelam ejot, sweschneeka wehribu peewilks wezs, sirms wihrs, apbrunojees leelàm ragu brillem, sehdedams pee masa galdina, us kura atrodàs noslehpumainàm sihmem apraksitas tahpelites, papirs, tinte un spalwas. Schi eelas statuja ir bisainais paregis un praweets. Schihs schkiras peederigee ir pa leelakai daksi ekzamenôs zauri krituschi

lopam nonihzis. Sehrga plosàs jaw no maja beigàm un isplatàs arweenu plaschaki. — 20. septembrî muhs istrauzeja pehrkona tehws ar sawu skarbo balsi, Menzendorfas A. mahju saimneekam schkuhnî eesperdams, kas ari nodega. — 26. septembrî muhs apsweizinaja jauns weesis, proti sneegs, kas taî paschâ beenâ atkal nokusa, bet 27. septembra rihtâ atkal usbira 3 zollu beesa sneega kahrta, kas pastahweja wisu deenu, tà ka brauza kamanam. — Gahju putni wisi jaw nosuduschi. J.

No Teilites. Naktî no 24. uz 25. septembri sche notika nelaimes atgadijums, zaur ko tika nosists weens strahdneeks un 5 ziti stipri eewainoti. Nelaimê krituschee bija dselsszela strahdneeki. Atgadijums ir schahds: Lai waretu no leetus un wehtras slehptees, kura stipri plosijàs, strahdneeki, wakarâ gulet eedami, bija no dehleem saslehjuschi buhdu un to ar welnam aplikuschi. Naktî gulot dehli lihdz ar welenam wineem bija uskrituschi wirsû. B. J. Atbals.

No Raunas Jauneneescheem. Ka schajos laikos newar wis pehz sirds patikschanas lamatees, to peedsihwoja kahda scheejeenes saimneeze lihdz ar diweem „talzeneekeem". Meera teesnesis nosodija katru no wineem ar 10 rbl. Talzeneekeem tika manta usnemta un tà minetà soda nauda peedsihta. — Muhsu Gahles mahju saimneekam, no Zehsim mahjâ brauzot, pee R. kroga bija nosagtas 12 mahrzinas wilnainas dsijas, kuras beidsot atrada pee kahda D. mahjâ dsihwojoscha kalpa. Winsch dsijas bija noglabajis uz kuhts, salmôs. — D. mahjas saimneeks schehlojàs, ka lopi maz peena dodot; pehdigi leeta nahza skaidribâ. Proti gana mahte, kura dsihwoja zitâ mahjâ, bij katru deenu nogahjusi uz kruhmeem un tur saimneeka gowis slaukusi. Beigàs winu pee nedarba peekehra. — Muhsu Kerpu mahju saimneekam, Behrsinam, mahjâ ne-esot, kahds laundaris bija no salmeem sataisijis duhli un to aisdedsinatu eebahsis peedarba seenâ pee rijas. Duhlis bija lihdz pusei nodedsis un rijas seenâ isdedsis balkis, kurâ duhlis bija eelikts, un tad isdsisis, tà ka rija palikusi wesela. Leeta teek no teesas puses ismekleta. — Ka ar Tschiganeem eelaistees darischanâs ir bailiga leeta, to peedsihwoja nupat muhsu Preekapu semkopis. Winsch bija ar Tschiganeem mihjis sirgeem un domajàs esot wehl labaku eemihjis, nekà pascha wezais sirgs bija; tomehr drihz ween israhdijàs, ka bija kreetni tizis peekrahpts, jo eemihtais sirgs bija pawisam akls! Tschigani wehlaki saimneeku par to peesoboja, atgahdinadami winam wezu wezo parunu: kas neatdara azis, lai atdara maku. — Muhsu saimneeki sataisas to masinaschanas naudu, ko kredit beedribai nomasinajuschi, nemt laukâ un ar to leelkunga maksaschanu nobeigt, lai tà paliktu weenigi kredit beedribai parahdâ. P. S.

No Ostrowas, Pleskawas gubernâ. Netahlu no Tolkowas pagasta mahjas Pluschu sudmalâs dsihwoja Widsemneeks, melderis Andrejs Kozerts, peederigs pee Mahlupes pagasta. Wehlu wakarâ no kaiminu mahjam uz sawàm sudmalam eedams, winsch nomaldijàs un eekrita upê no milsigi augsta klints krauja un tika atrasts otrâ deenâ, weenu wersti no tahs weetas uz lejas pusi. Atstahtee mahjas laudis apraudaja sawu tehwu un apgahdneeku. Wisi kaimini koti noschehlo nelaimigo, jo winu wisi zeenija kà klusu un saderigu zilweku. Tanî paschâ naktî Durowas muischas rentneeks, R. kgs, wehl it jauns zilweks, nokahrees sawâ istabâ. Paschnahwibas eemesls nesinams. — Tanî paschâ Tolkowas pagastâ, Polzowas zeemâ, brahlis brahli noschahwa atreebibas dehl. Wainigais tika no apgabala teesasno teesats uz 8 gadeem pee spaidu darbeem un pehzak uz dsihwi Sibirijâ. Slepkawu aisstahweja slawenais adwokats Karaptschewska kgs iz Peterburgas. — 23. septembrî pee mums polizija apzeetinaja kahdu nepasihstamu zilweku; nepasihstamais usrahdija, ka esot no Jaun-Anzenu pagasta, Werowas apgabalâ. Winsch brauza diweem sirgeem uz Ostrowu un atstahja tos pee Ostrowas eedsihwotaja L. kga mahjas weetâ un nu abi ar dsihwokla saimneeku gahja glabsiti brandwihna eedsert. Kad abi bij eereibuschi, tad sweschneeks ussehdàs uz kahdeem swescheem wahgeem un brauz, ka tik put ween. Sirga ihpaschneeks 6 werstes no pilsehtas peedsina brauzeju un winu sasteetàm rokam atweda uz poliziju. Pehz polizijas domam ari tahs diwas kehwes buhs lehti pirktas, jo wisi sawahktee peerahdijumi to apleezina. F. A. Wiktors.

Iz Walsts galwas pilsehtas.

Peterburgâ, 30. sept. „Now. Wr." dsirdejuse, ka preeksch jaunàs laukſaimneezibas ministrijas sastahdischanas tikschot nemti: no domenu ministrijas — laukſaimneezibas departaments, un no zitàm ministrijam — wisas eestahdes, kam kaut kahdâ sinâ darischanas ar laukſaimneezibu un ar lauku industriju. Bez tam no finanzministrijas atdalischot preeksch jaunàs ministrijas wisas tahs rihkoschanàs, kuràm jagahda par labibas issuhtischanas usraudsibu. Wisu departamentu skaits nebuhschot pahri par 5. Walstspadomei wehl schinî sesonâ buhschot schihs leetas projekts japahrspreesch.

Peterburgâ, 1. oktobrî. Walstspadomes lozeklis barons Nikolai's schodeen, kà sawâ 50. gadu amata jubilejâ, dabuja reisê ar Wisaugstaku rakstu Sw. Andreja ordena insignijas dahwatas. Sawu jubileju barons swin Tislisê, kur winsch schim brihscham usturàs.

— Wakar uz Peterburgu atgreesàs eekschleetu un zeku ministru kungi.

— Nowgorodas gubernas mahjruhpneeki atwehrschot Peterburgâ magasinu preeksch saweem isstrahdajumeem.

— „Now. Wrem." sino, ka ahrstu sawstarpigas palihdsibas beedribas statuti apstiprinati. Beedru nauda ir 3 rbl. leela. Ar ministrijas atlauju beedribai brihw eerihkot saru beedribas wisâs walsts pilsehtâs.

Peterburga. Winas Keisariskà Augstiba Leelknaseene Marija Pawlowna, tà „W. W." sino, aiszelojusi uz ahrsemem.

Peterburga. Wina Keisariska Augstiba Leelknass Alekſejs Michailowitschs, kà „W. W." sino, no Onu pawadits, doschotees uz Konstantinopoli.

Peterburga. Serbijas karaleene Natalija, kà Krimas laikraksti sino, Jaltas tuwumâ pirkschot muischu. Jaunà karala Aleksandra weselibas stahwoklis esot wahjsch, tadehl muischu pirkschot jaukâ, weseligâ weetâ, lai winsch weselibas sinâ atspirgtu.

Peterburgu lihdz schim skaitija pee tahm pilsehtam, kur koti neweseligs gaiss un tadehl mirstiba esot leela. Bet nu zaur statistiskàm sinam gaischi peerahdits, ka Peterburga, salihdzinot ar zitàm leelpilsehtam, mirstibas sinâ eenem wideju weetu.

Peterburgâ turpmak isgatawoschot tà sauktàs Wihnes mehbeles, kuras lihdz schim tika eewestas no ahrsemem un par tahm augsta zena maksata. Atkal solis uz preekschu, eekschsemes ruhpneezibas pazelschanas sinâ!

Peterburgâ 20. septembrî no Sibirijas atnahzis 241 pudu leels selta suhtijums, kuru pawadijuschi weens wirsneeks un diwi saldati.

Par kahdu Kreewu skolu, kura pastahw Egiptê, „Now. Wr." raksta, ka senakajam tautas apgaismoschanas ministrim A. S. Norowam kahds Arabeetis (Kreewijas pawalstneeks) Kaïro pilsehtâ dahwajis leelu namu un eewehrojamu kapitalu preeksch Kreewu skolas dibinaschanas minetâ pilsehtâ. Skola tikusi dibinata un stahwot sem tautas apgaismoschanas ministra pahrwaldibas un Keisara Majestates apsardsibas. Schinî skolâ katru gadu kahdi 200 nabagu Arabeeschu behrni dabujot mahzibu par brihwu, bez tam wehl katru deenu pusdeenu par welti. Schahs skolas kursu tagad eewehrojami paplaschinaschot un tos skolenus, kuri apdahwinati un skolu pabeiguschi, wedischot uz Kreewiju, lai wini mahzibâs papildinatos.

Redelas pahrskats par notikumeem Waltijâ.

Zirstu nabagu nams, kà „Ztga f. St. u. L." sino, esot nodedsis; uguns zehlons nesinams.

No Tihnuscheem. Juglas upê, kà „D. L." sino, atrasts lihkis, kas israhdijees par K. pagasta lozekli. Domajot, ka nelaikis kritis laundareem par upuri.

No Ehrgleem „D. L." sino, ka tureenes mahzitajs A. Suntes kgs nodomajis atkahptees no amata.

Salazgrihwâ Jahnim Steikmanim atlauts atwehrt grahmatu pahrdotawu un grahmatas pahrdot zaur isnesatajeem.

Salazê Marijai Ore atlauts atwehrt weenklasigu priwatskolu ar diwàm nodalam un Kreewu mahzibas walodu.

No Smiltenes „B. W." sino, ka 23. septembrî, kahdas 3 werstes no Smiltenes, uz zela, atrasts nedsihws zilweks, Smiltenes Jaun-Luhru mahjâs dsihwojoschais, 69 gadus wezais Peteris Klawinsch. Winsch brauzis no dsirnawam mahjâ un, eereibis buhdams, laikam esot nowehlees no wesuma un nositees.

No Grotuscheem (Wez-Peebalgas dr.) „B. W." raksta, ka tur 17. septembrî Zehsu-Walkas aprinka II. eezirkna meerteesnescha kungs peepeschi eerabees rewidet tureenes pagasta teesu. Rewisijas isnahkums isnahzis gluschi dihwains tiklab preeksch rewidenta kunga, kà ari preeksch pagasta amata wihreem, jo israhdijees, ka pasudusi naudas lahdite, kurâ atraduschees 1010 rbl. wehrtspapirds un 31 rbl. un 71 kap. skaidrâ naudâ. Naudas lahdite tikusi usglabata Grotuschu muischas ihpaschneezes L. v. Scheinvogel kundses gulamâ istabâ, sem gultas!! Walsts amata wihri teikuschi, ka lahditi pehdejo reis zilajuschi junija mehnesî un to atkal aisnesuschi atpakal uz minetàs muischas ihpaschneezes gulamo istabu, turpretim pehdejà sazijusi, ka neseji pehdejo reis ne-esot nodewuschi waj pastnojuschi, ka naudas lahdite atkal atrodotees winas gulamâ istabâ, kalab wina uz to ne-esot greesusi nekahdu wehribu. Polizija leetu nehmusi ismekleschanâ.

Ehrglu muischas ihpaschneeks, v. Transehe kgs, kà „Ztga f. St. u. L." sino, eewehrodams semkopju tagadejo gruhto stahwokli, sasauzis sawa pagasta nomneekus, kuri nomu parahdâ, 20. sept. pagasta namâ un lizis wineem pasinot, ka winsch uz paradu gaidischot 2 gadus, neprasidams nekahdus prozentus par nenomaksato sumu. Tad wehl saimneekeem sinots, ka schogad wineem atlaidischot no nomas 1 rbl. no dahldera un sagahdaschot daschas sahnu pelnas. Bez ta saimneeki dabujuschi sinat, ka tikschot dibinats kapitals, kura prozenti nahkschot par labu teem, kuri peemekleti no krusas negaiseem un lopu sehrgam.

Kursemes ahrkahrtigais laudtags, kà „Mit. Ztga" sino, 28. septembrî Jelgawâ sanahzis. Pehz beigta deewkalpojuma Trihsweenibas basnizâ, landtaga dalibneeki sapulzejuschees basnizas sakristejâ, kur eewehlejuschi par muischneeku sapultschu wadoni Titelmindes baronu Ferdinandu von Behru.

Jelgawas Latweeschu Beedribas Semkopibas Nodala notureja 18. septembrî sapulzi. Laikam tirgus dehl schoreis peedalischanàs bij wahjaka, nekà tas parasts. Nodalas preekschneeks aiskustinaja jautajumu, waj Semk. Nod. nederetu suhtit kahdu delegatu uz Peterburgu, tur apskatit schogad isrihkotu dahrskopibas isstahdi. Nodalas beedri leetai peekrita ar koti dsihwu interesi, atsihdami par koti teizamu, ka Latweeschi greestu wairak wehribu uz Kreewijas panahkumeem dahrskopibâ, kà ari zitôs semkopibas sarôs. Lihdz schim tas notizis masakâ mehrâ; esot suhtijuschi delegatus uz ahrsemem, bet uz Maskawas bischkopibas isstahdi gan ne. Deemschehl eewehrojot, ka isstahde jaw koti tuwu preeksch durwim un Nodalas materialee lihdzekli wehl naw tik leeli, nodomu schoreis atlika. Tad Brasda kgs runaja, ka no masgruntneekeem teekot isdariti koti maz mehginajumu mahkfligu mehslu, kà ari daschadu augu sinâ. Tagad sehjot weenigi superfosfatus un retais tikai zitus mehslus un tad jaw siniba mahzot, ka esot wajadsigi ari ziti mehsli, tikai ne katrai semei tee paschi un ari ne wisi augi isdodotees weenadi labi weenâ un taî paschâ semê. Pehz wina domam buhtu koti labi, ka Semk. Nod. stahtos schaî leetâ par widutaju un eegahdatu daschadus mehslus un tos isdalitu semkopjeem ismehginaschanas dehl. J. Wagners, pilnigi peekrisdams augschejam preekschlikumam, wehl peesihmeja, ka schahdi ismehginajumi esot semkopjeem no leelas swehtibas un winsch jaw isdarijis wairak tahdus mehginajumus, atrasdams, ka esot milsiga starpiba raschas sinâ weenai labibas sortes ar otru: weena sorte isdodotees weenâ semê labaki, otra atkal otrâ semê un sche weenigi tik warot lihdzet mehginajumi. Bet weens ween newarot to isdarit, tadehl ka schahdi mehginajumi saweenoti ar deesgan leeleem izdewumeem un ja schahdi mehginajumi neteekot isdariti deesgan pamatigi, tad ari ne-esot nekahda labuma. Mehginatajam, ja panahkumus dara ari ziteem sinamus — un weeniga tad wineem ir sawa pilniga nosihme — wajaga eewehrot wisus sihkumus un naw jaaismirst ne masakà leetina, kas waretu ziteem buht no swara. Preekschlikumu pahrrunajot, sapulze atsina to par koti derigu un nolehma, nahkotnê kertees schaî sinâ pee darba. — Tad wehl pahrrunaja par tagadejeem lauschu ehdeeneem un daudzi issazijàs, ka tee tagad esot par daudz weenpusigi un ne reti dsirdot saimi kurnam, ka wasaru dodot tikai sweestu un seemu atkal tikai galu. Schaî sinâ pilsehtneeki esot mums preekschâ, tee protot, par naudu pirkdami daschadas dahrsa saknes, pagatawot koti daschadus gahrdus ehdeenus. Daschi mineja, ka wineem bijis atgadijums nosskatitees kahdâ pilsehtneeku saimneezibâ un wini eewehrojuschi, ka tur nahkuschas wairak reises tahs paschas weelas ehdeenâ, bet arweenu zitadâ sarihkojumâ, tà ka isnahzis katru reisi zits ehdeens. Daschadi pahrrunajot beedri apnehmàs turpmak greest wairak wehribu uz to, lai muhsu saimes ehdeenôs buhtu wairak daschadibas un pahrmainas. — Daschi semkopji waizaja, kà issargatees no tà dehwetàs ruhsas ausâs? Daudzi issazijàs, ka sche buhschot gruhti issargatees, bet aissargatees gan warot, kad no lauka malam notihrot kruhmus, sewischki kruhklenes, kas koti pabalstot schahs kaitigàs sehnites isplatischanos. Ari mitris laiks esot minetàs sehnites weizinatajs. Pret melplaukam pagahjuschâ gadâ tapa mineti lihdzekli, tagad daschi no S. N. beedreem sinoja, ka par derigeem kweschôs israhdijusees agrà sehja, laba sehkla un meescheem peejaukti kalki. (T.)

Muhra-Ponemones saimneezibas skolai schi gada 30. augusts un 15. septembris ilgi paliks goda peeminâ, tapehz ka 30. augustâ to apmekleja domenu ministerijas eerehdnis Mafalka kgs un 15. septembrî, kur 4 no pirmajàm skolneezem nolika sawu gatawibas eksamenu, to pagodinaja ar sawu klahtbuhschanu Kaunas gubernators Klingenberga kgs un wezakais eerehdnis preeksch sewischkeem usdewumeem pee Kursemes gubernatora, Wojenska kgs. Bez tam wehl bija uz eksamenu sabraukuschi wairak apkahrtejo muischneeku ar sawàm kundsem, daschi muischu pahrwaldneeki, rentneeki u. t. j. pr. — Wispirms gubernatora kungs lihdz ar ziteem augsteem weesem apluhkoja skolneetschu pagatawotos daschadus ehdeenus, saftes un roku darbus, kuzus wisus atrada ihsti teizamus. Pehz tam gahja pee eksamena. Gubernatora kungam skolas istabâ ee-ejot, skolneezes nodseedaja walsts himnu. Wispirms eksaminejamàs skolneezes tapa eksaminetas no weetigà daktera Lutza kga par zilweka kermeni, un isdarija peemehrus, kà jasaseen notê daschadi eewainojumi pee zilwekeem un israhdija, kà jamehgina slihkonis atdsihwinat, pee kam skolneezes dewa it attapigas atbildes. Pehz tam eksamineja skolneezes lasischanâ un rakstischanâ Kreewu walodâ, un ari schinis preekschmetôs skolneezes parahdija apmeerinajoschus panahkumus, lai gan daschas no winàm ar ahbezi Kreewu walodu pehrn oktobra mehnesî eesahka. Pehz teoriskà eksamena gahja uz seernizu un pee ziteem mahju darbeem, kur wisur skolneezes israhdijàs par weiklàm un sapratigàm saimneezem, isdaridamas wisus darbus ar sekmi. Beidzot wisas skolneezes lihdz ar saweem skolotajeem un augstajeem weesem sapulzejàs pils

---

kandidati. Pahra mehneschu studeschanas peeteek, lai peesawinatos paregoschanas mahkslu, pee kam ir wajadsiga laba atmina un skaidra apkehriba. Katram winu kahrtas lozeklim jaseko teem pascheem wispahrigi noteikteem, sinamâs grahmatâs aprakstiteem nosazijumeem. Uz schahda pamata dibinajàs winu gudriba, jo zitadi uz to paschu preekschmetu sihmejuschees, bet diwâs weetâs issaziti paregojumi, nebuht nesabalsotu un tahdejadi winu mahnischanàs tiktu tuhlin atklahta. Paregoschanas luhdzejs nosehschàs galda preekschâ un pahrskata koka tahpeli, uz kuras ir sekoschas honorara rindinas eegreestas: „Katra sewischka atgadijuma istulkoschana — 1 rubli. Nahkamibas paregoschana zaur lasischanu swaigsnês — 7 rublus. Weenkahrscha nahkamibas paregoschana — 3 rublus. Sihka nahkamibas paregoschana — 5 rublus. Kahsu deenas isteikschana — pehz sawstarpigas salihgschanas. Ja jautatajs luhdz isskaidroschanu par kahdu sinamu preekschmetu, tad winsch isteiz sawu jautajumu un dabu uz papira stehrbelites tuhlin atbildi. Ja winsch turpretim wehlàs sinat sawu likteni, tad winam jaisteiz sawas dsimschanas gads, mehnesis, deena un stunda, kurus paregis ussihme Kihneeschu sawadàm laiku nosihmem. Iz scho nosihmju salikschanas un peezu elementu samehrigas weenlihdzibas eewehroschanas, winsch usstahda sinamus isteizeenus. Schee ir pehz pastahwoscheem nosazijumeem un likumeem pee wiseem paregeem weenadi. Tikai tahlakôs izwedumôs, laschinajumôs, paregojumi isschkiràs drusku weens no otra. Ar leelako nopeetnibu un palahwibu Kihneetis jauta paregi katrâ mahjas un dsimtas darischanâ, kà ari wisôs zitôs gadijumôs. Rets kahds usſahk kahdu weikalu, neapjautajees eepreeksch pee parega par wina nahkamibu, isdoschanos. Neweens nelaulajàs, nelizis paregim noteikt schim brihdim laimigu deenu. Wironis.

Spoku akmins.

Juhrmalas teika.

Wairona usrakstita.

Ilgus, ilgus gadus atpakal kahdâ juhrmalas zeemâ dsihwojuschi jauna, koti daila meitscha un skaists jauneklis, eenahzis sweschtauteets. Jaunajee weens otru koti mihlejuschees. Drihsumâ bijis janoteek winu kahsam. Bet juhras deews bijis koti saskaitees uz eenahkuscho zittizibneeku, kursch bij eedroschinajees iswehletees weenu no wina dailakàm jaunawam. Winsch nospreedis bahrgi sodit scho pahrdroscho nekaunibu. Ihsi preeksch kahsam bruhtgans dewees juhrâ uz sweju. Winam atpakal brauzot un netahlu no malas esot, izzehlusees peepeschi schausmiga auka un baigi trakodama sagrahbuse laiwu ar jaunekli un eerahwuse dsilumâ. Jaunawa, atsteigusees juhrmalâ un redzedama laiwu grimstot, schehlabu pahrnemta, eelehkuse no tuweja akmina bangâs. — Wehtrainâs naktîs redzot uz scha akmina sehdot zeeti apkampuschos jaunekli un jaunawu. Reisàm redzot ari akmina tuwumâ laiwu un zilweku wilnôs grimstot un atkal parahdotees. Schis akmins atrodàs Skultes juhrmalâ; winsch ir milsigi leels, tagad pa leelai daļai smiltim apsehris un juhrai tahlaku aiswirschotees sausumâ palizis.

dahrsâ un tapa no preeksch tam ataizinata fotografa nofotografetas, tai deenai par peeminu, un tad gubernatora kungs, pusdeenas maltiti eenehmis, ihsi preeksch pulksten 7 wakarâ aisbrauza, pehz tam, kad 5 stundas bija pawadijis minetâ skolâ un to par loti derigu usteizis.

(L. A.)

No Simferopoles sino, ka tureenes Dneprawas aprinkâ Wahzu kolonisti sagatawojotees pahrdot sawus ihpaschumus un eet atpakal uf sawu tehwsemi.

Sibirijas dselsszelu nu nospreests galigi buhwet! Buhwi, kâ „Now. Wr." sino, waldiba bes kaweschanàs eesahkschot. Minetà awise, starp zitu, par scha dselsszela nosihmi issakàs, ka schis darbs ar saweem panahkumeem muhsu leelajai tehwijai buhschot no loti leela swara, nebuht masaks, nekà Sibirijas eekaroschana. Trihs gadusimteni esot pagahjuschi, kur Kreewijai no Sibirijas ne-esot bijuschi nekahdi eewehrojami labumi, to isleetojot par noseedsneeku nometinaschanas weeta. Zaur Sibirijas dselsszelu tureenes ruhpneeziba un tirdsneeziba stipri pazelschotees. Tad wehl zaur scho dselsszelu Kreewija nahkot Amerikai loti tuwu, no ka nahkotnê warot rastees draudsigaka satiksme starp Kreewiju un Seemel-Amerikas Sabeedrotàm walstim.

Is Rigas.

R. L. B. Musikas Komisijas pehdejâ sehdê sinoja, ka II. burtniza jaw top drukata. Lubbau kgs sinoja, ka ari Komisijas skapis atrodotees tagad darbâ. Tahlak tika wisas eesuhtitàs konkurenzes dseesmas, kuras nebij godalgu ispelnijuschàs un ari Komisija newehlejàs eeguht par sawu ihpaschumu, lihds ar neattaisiteem peederigeem kuwereem sadedsinatas, isnemot weenu ar motto: „Tik nabaga jaw naw neweena, kam newaid saldu atminu", kuru Komisija grib zaur atpirkschanu eeguht par sawu ihpaschumu un tadehl arween wehl gaida, lai dseesmas komponists stahtos ar Komisiju sakarâ. Wehl nolehma, no Jurjana peedahwato dseesmu „Jaw mehness starus laista" no wina atpirkt. Preekschneeks usaizinaja Komisijas lozekkus uf nahkoscho sehdi wisadâ sinâ israudsit derigus tekstus preeksch konkurenzes komposizijàm. Tapat usdewa preekschneeka weetneekam aprehkinatees ar firmu „B. Dihrikis un beedri" par pahrdoteem I. burtnizas eksemplareem. Lubbau kgs dahwinaja Komisijai Freywalda „Ossiana", garigu dseesmu krahjumu preeksch skolam. A. Agls.

Rigas pretubagoschanas beedribas cestahdèm 1889. gadâ bija schahda darbiba:

a) Patwerfme preeksch peeauguscheem ubageem (Maskawas preekschpilsehtâ, Walmeeras eelâ Nr. 23) tika usnehmuse: 29 wihreeschus, 42 seeweetes un 42 behrnus. Uf 1. janwari 1890. gadâ patwerfmê palika 60 personas. — Pastahwigi sche teek apkopti wezi un pelnasnespehjigi ludis, uf kahdu laizinu nabagi zekotaji un daschadas uf dsimteni nosuhtamas personas, ja tahs pa apkopschanas laiku neleedsas strahdat kahdu winu spehkeem peemehrigu darbu. Ari pagahjuschâ gadâ daudsi pehz winu paschu isteikschanas bes pelnas esoschi palihdsibas luhdseji teem patwerfmê pee brihwas pahrtikas peesolito darbu atmeta. Tas lai deretu publikai par brihdinajumu, nestrahdat preti beedribas noluhkeem zaur neapdomigu dahwanu doschanu.

b) Atklahtajâ nabagu apgahdaschanâ tika pabalstiti ap 2500 nabagu (katru mehnesi par sewi skaitot) ar 32,216 mahrz. maises, 20,899 stopu supas, 317 familijàm malka, beidsot ar 5590 rbl. 49 kap. skaidrâ naudâ, 160 personàm tika isdotas 207 porzijas ehdeena is lauschu kehka un 157 personas dabuja dehl pilniga pelnas truhkuma no dselsszelu un damfkugu waldèm brihwbiletes preeksch pahrbraukschanas uf dsimteni. Beedribai deemschehl arween wehl truhkst nabagu kopeji un tadehl wisi Rigas cemihtneeki, wihri un seewas, kam silta sirds preeksch beedribas nabagu kopschanas darba, sirsnigi teek luhgti, peeteiktees beedribas kantorî par ubagu kopejeem un upuret kahdu dalu no sawa brihwlaika puhlineem ar nabageem un behdu zeetejeem.

c) Masu behrnu usglabaschanas eestahde atradàs lihds 29. oktobrim 1889. gadâ wehl ihretâs ruhmês. Bet schinî deenâ wareja winu nometinat jaw ilgi buhweschanai nodomatâ un par kahdeem 5500 rbl. ustaisitâ, Walmeeras eelâ Nr. 25, blakus peeauguscho patwerfmes gruntsgabalam atrodoschâ, jaukâ un ruhmigâ muhra namâ. Zaur scho jauno buhwi beedribai weens nepeezeeschams truhkums peeteekoschi islihdsinats, un wina ari zaur tam kreetnu soli uf preekschu spehruse. 1889. gadâ tika sche usnemti, apkopti un mahziti 44 tahdu nabagu wezaku behrni, kas peespeesti pelnit deenischko maisi ahrpus mahjas. Wini nonahk pulkst. 8 no rihta eestahdê un paleek tur lihds pulksten 6 wakarâ. Par scho laiku wini dabun peemehrigu laika kawekli, pa dalai ari jaw mahzibu. Zaur scho eetaisi nodomats aiskawet, ka behrni dehl usraudsibas truhkuma no wezaku puses nepadodàs deebeleschanai, klejoschanai pa eelam un sahdsibam. Eestahde teek wadita un usraudsita no ihpaschi uf to mahzitas behrnu audsinatajas.

d) Behrnu patwerfme Eichenheimâ pee Sarkandaugawas. Uf 1889. gada beigàm sche palika 84 puiseni un 49 meitenes, peederigi pee Greeku pareistizigas, Luteru un Katolu draudsem. Pirmee dabu diwreis nedelâ ihpaschas tizibas mahzibas stundas no sawas draudses garidsneeka. Schinî eestahdê usnem nabagu panihkuschus no 6. lihds 12. gadam wezus behrnus, sewischki bahrinus, kas zitadi netihribâ, postâ un netiklibâ dsihwodami, isaugtu zilwezei par skaidru slogu; eestahdê wini teek gehrbti, kopti, audsinati un mahziti wajadsigakajàs skolu sinaschanàs. — Eestahdes pamata likums ir: „Audsinat zaur darbu uf darbibu". Sehni teek isaudsinati par amatneekeem un dahrsneekeem, meitenes par kalponèm. Schinî eestahdê ari peekopj ar labu sekmi mahkslas-dahrsneezibu un kurwju-wihtolu audsinaschanu; ari kapu apkopschana saweenotàs kapsehtàs un pee behrem wajadsiga puschkojuma darbu isdarischana no schejeenes teek apgahdata. Dahrsneezibas raschojumu pahrdotawa atrodàs, pilsehtâ, leelajâ Kaleju eelâ Nr. 21, kur ik katrâ laikâ peenem pastellejumus, sewischki uf kroneem un buketem.

e) Nannijas-patwerfme ir nodala sem d aprakstitajâ eestahdê un teek ustureta no ihpaschâ Nannijas-kapitala augleem. Sche tika audsinati pagahjuschâ gadâ 9 behrni no 2. lihds 6. gadam un winu wezumam peemehrigi apkopti, lai tos pahrzeltu no 6. gada uf sem d aprakstito eestahdi.

f) Darba-kantoram (Jahna-eelâ Nr. 8) ir tas usdewums, apgahdat eenesigu darbu tukschineeku seewam un meitam. Tadehl audekli teek eepirkti wairumâ un, kad isstrahdati apgehrbu un weschas gabalds, atkal pahrdoti. Gatawas leetas 1889. gadâ tika pahrdotas par 14,321 rbl. 78 kap. un 6705 rbl. 31 kap. ismaksati kà alga 138 strahdneezem un 351 rbl. 41 kap. isdaliti kà palihdsiba 20 familijam. Gatawo pretschu krahjuma wehrtiba 1889. gada beigàs bija 4731 rbl. 74 kap. Mehs luhdsam publiku, pabalstit scho beedribas nodalu zaur dsihwu eepirkschanu.

g) Patwerfme preeksch Schihdu nabagеem (Maskawas preekschpilsehtâ, Jaroslawas eelâ Nr. 37) 1889. gada laikâ tika apkopti 44 wihri, 35 seewas un 42 behrni, pawisam 121 personas. Gada beigàs tur atradàs 25 personas. Ar maisi, supu un malku tika pabalstitas 98, ar pilnigu jeb tikai kahdu dalu brihwa zekojuma 274, un ar naudu 12 partijas. 110 familijàm ahrpus patwerfmes tika isdalits: 15,613 mahrzinas maises un 6527 stopi supas. Schihdu nabagu apgahdaschanai isgahja pa wisam 4984 rbl. 83 kap., no kuras sumas leelakà daka nahza no kahal-waldes un masakà puse atkal no priwateem labwehletajeem. — Uf-ta pascha gruntsgabala atrodoschâ bahrinunamâ tika 1889. gadâ apkopti un audsinati 13 behrni.

Sahdsibas. Kalnzeema eelâ sem Nr. 143 atrodoschàs restorazijas ihpaschneeks Teofils Ramkewitschs pasinoja polizijai, ka 26. septembrî is wina neaisslehgtàs bufetes kases issagti 30 r. kreditbiletês un 20 rbl. sudraba un wara sihknaudâ. — 25. septembrî is Nikolaja Troizka neaisslehgtà dsihwokla Aleksandra eelâ Nr. 74, issagtas diwas sudraba karotes, 10 rbl. wehrtibâ. — 27. septembrî is Marijas eelâ sem Nr. 45 atrodoschâ nama pagraba telpas zaur atslehgas uslauschanu issagti lograhmji, 50 rbl. wehrtibâ. — Is Schihda Efraima Friedberga dsihwokla, Wehweru eelâ Nr. 9, 28. septembrî issagtas daschadas drehbes, 40 rbl. wehrtibâ. — Naktî uf 28. septembri is Marstal eelâ Nr. 3 atrodoschàs Martinsona atslehdsneeku darbnizas issagti amatrihki un peederums pee schihs darbnizas, 75 rbl. wehrtibâ. — Naktî uf 29. septembri is atwalinatâ saldata Abrama Friedmana dsihwokla, Romanowa eelâ Nr. 123, zaur waleju logu issagtas drehbes, 20 rbl. wehrtibâ un 13 rbl. skaidrâ naudâ. — Naktî uf 29. septembri is Marijas Wutzen neaisslehgtà dsihwokla, leelâ Kalneelâ Nr. 11, issagtas daschadas leetas, 183 rbl. wehrtibâ. — Leelâ Sirg-eelâ sem Nr. 14 dsihwojoschà Channa Rubin pasinoja polizijai, ka 1. oktobrî is winas neaisslehgtà dsihwokla issagts mehtels, 40 rbl. wehrtibâ. — 1. oktobrî Stabu eelâ Nr. 9, is Kahrla Berga behninu telpas zaur atslehgas uslauschanu issagtas daschadas leetas, 60 rbl. wehrtibâ.

Atrasti lihki. 28. septembrî masâ Daugawâ atrada jaunpeedsimuscha wihreeschu kahrtas behrna lihki, kuru nodewa ismekleschanai. — Kanalâ pee Suworowa tilta 1. oktobrî atrada kahda 40 gadus weza seeweescha lihki, kuru nodewa usschkehrschanai. Ismekleschana teek turpinata.

Peepescha nahwe. 29. septembrî Podraga zementfabrikâ peepeschi nomira 27 gadus wezais strahdneeks Meikuls Muhrneeks. Lihkis nodots ismekleschanai.

Ugunsgrehks. 28. septembrî, ap pulksten 6 wakarâ, Bischu muischâ, Bauskas eelâ atrodoschâ Brandenburga mautneeku nama jumta telpâs izehlàs uguns, kuru peesteiguschees ugunsdsehseji drihs apdsehsa. Saudejums loti neezigs.

(R. P. P. A.)

Skolotajs kà weselibas kopejs.

Kà mahte mahjâ ir sawu behrnu meesigàs un garigàs weselibas kopeja un pate swarigakà persona schinî sinâ, tà skolotajs skolâ; winsch dsihwà dwehsele skolas dsihwajâs meesâs, jo skola ir teescham dsihws organisms. Kà katrâ zitâ sinâ, tà ari weselibas kopschanâ skolotajam jabuht ihstam gahdigam tehwam preeksch skoleneem; winam jabuht par preekschsihmi — musturi. Tas pamata teikums, tahs mahzibas un tos padomus, kurus un kahdus skolotajs mahza skoleneem, winam pascham wajaga turet swehtus un ispildit tà, kà winsch mahza un rahda. Pretgadijumâ winsch ir nedsihwu wahrdu kalejs, kas behrneem pa weenu ausi ee-ees un pa otru isees; winsch ir zela rahditajs, kas gan rahda zelu, bet kas pats pa to nestaigà. Saprotams, ka skoleni sajutis pret winu un wina mahzibam un — nesin waj zik labàm un pareisàm — ne-ustizibu. Ko gan sazisim par tahdu skolotaju un wina mahzibam, kas gan dedsigi aprahda, ka paschsawaldiba, ne-apnihkuscha darbiba, mehreniba, sahtiba, nozeetinaschanàs u. t. t. ir weselibas pamati, bet kas pats sawâ dsihwê ir pahrsteidsigs, laiskis, besmehrigs, mihkstuligs u. t. t.? Waj schihs wina labàs mahzibas kas eewehros un waj kas pehz winàm dsihwos? Teescham ne! Peedsirdam jaw deesgan nirgaschanàs par ne daschu labu skolotaja pamahzibu, kà: ak winsch tik mums tà mahza, bet pats wis tà nedara, — waj ari: kad jaw winsch tà nedara, ko tad mehs weenkahrschi lautini — —. Behdigi, bet pateesigi!

Ihstam tautas skolotajam sawa darbiba un preekschsihmiga dsihwe ari naw ja-aprobescho weenigi skolas telpâs, bet winam tahs jaisplata pa wisu sawu pagastu, draudsi un apkahrtni. Winam janodarbojàs neween gar skoleneem, bet ari gar peeauguscheem; winam jabuht wispahrigam tautas skolotajam, padomajatam un palihdsetajam; winam jabuht wiseem par labako preekschsihmi. Daschâ sinâ skolotaji to ari eewehrojuschi, bet ne tà weselibas kopschanas sinâ. Beeschi ween dsirdam skolotajus runajam daschadâs beedribâs par sem-, pkaw-, dahrskopibu, par drawneezibu, industriju u. t. t., bet ne tà par pedagogisku behrnu kopschanu, resp. audsinaschanu. Wini ari sastahda un tulko daschadus wispahrigi noderigus rakstus, tos isdodami waj nu sewischkâs grahmatâs, waj ari luhgdami eespeest laikrakstôs. Dascheem netruhkst laika un pazeetibas pat romanus tulkot, bet par wisdahrgako zilweka mantu, weselibu, wini raksta un gudro loti maf. Skolotaja swehtais un augstais amats turpretim prasa no skolotaja scho peenahkumu; winam peenahkàs buht nomodâ par tautas jauno paaudsi, kopt un weizinat winu weselibu un isplatit weselibas mahzibas wispahr tautâ. Skolotaja peenahkums ir, eet roku rokâ ar behrnu wezakeem un it sewischki ar mahtem; winam tadehl japafneedsi winàm razionelas behrna audsinaschanas mahzibas, kurâs wirsleeta ir garigà un meesigà behrnu weselibas kopschana.

Tà leelà tautas ustiziba, kahda winam — skolotajam — teek parahdita, nodot wina rokâs tautas dahrgako mantu, jauno paaudsi, peenahkumo skolotajus eegubtees sinaschanas, kuràm war droschi nogist un saprast katra behrna meesigàs un garigàs weselibas stahwokli, winu meesigos un garigos spehkus, lai tad sinatu un — winam tas jasina, ja grib behrnu mahzit un attihstit un newis mozit un satihstit — kà katris behrns janodarbina, kà ar katru apeetees un ko no katra prasit. Lai nu skolotajam netruhktu scho sinaschanu, lai winsch buhtu skolotajs wahrda wispilnigakâ nosihmê, lai winsch buhtu behrnu mahzitajs un newis mozitajs, tad winam jasina pedagogiskà antropologija, detetika un psichologija. Psichologiju — Dantes nosauz winu par „engelu maisi" — studet, wajadseja buht skolotaja wismihlakam darbam. Dinters saka: „Wai, wai tam seminara direktoram, kas mahza wisu, bet kas nemahza psichologiju un weselibas kopschanu! Wai, wai tam tautas skolotajam, tam garidsneekam un konferenzem, kas nokawè scho wisnezeeschamako mahzibu! Neweenam wineem nerunatu kapa runas!" Herbarts saka: „Tee skolotaji, kam truhkst pareisu psichologisku eeskatu, ari nesaprot un newar saprast pedagogiskus likumus." Tautonis.

Sihkumi.

— Sawads zekotajs. Pehdejâ laikâ raduschees wihri, kuri mehgina slawu eeguht, ahrkahrtigi zelodami. Tà zeen. lasitajeem sinams, ka Peschkows zeko uf sawa „peletscha" apbrihnojami tahlus zela gabalus. Te radàs atkal wihrs, kas leelas nozekot gandrihs tahdus pat zela gabalus, kà Peschkows, tomehr newis sirgâ sehdedams, bet weenigi sawàm pascha kahjam! Ziti atkal zeko uf welosipeda. Scheem duhschigeem zekotajeem beigàs nu peebeedrojees ari kahds Wihnes skrodelits, wahrdâ Hermans Zeitung. Kà jaw skrodelits, winsch naw eedroschinajees sawus meesas spehkus zeloschanai israhdit, bet winsch isgudrojis pawisam ko jaunu, skrodelisti apbrihnojamu. Proti, schis skrodelits laujas eepakatees leelâ kastê un tad — zelo! Tà winsch no Wihnes jaw nozekojis lihds Parisei, un ari Berlinê lizees sewi apbrihnot. Tagad duhschigais skrodelits no Hamburgas aiszekojis uf Londoni. Hamburgâ winsch atkal eepakajas leelâ kastê un tad pa kugi brauza lihds Anglijas galwas pilsehtai. Isgahjuschàs peekideenas wakarâ, kad no kuga iswehla kahdu leelu kasti, apkahrt stahwoschos skatitajus pahrsteidsa seschi rewolwera schahweeni, kuri nahza pa kahdu zaurumu is leelàs kastes. Tee bija duhschigâ skrodelischa, Hermana Zeitunga, preeka schahweeni. Drihs pehz tam kastes wahks pazehlàs un is tabs parahdijàs skroderischa duhschigâ galwa. Peesteidsàs ziti laudis klaht un palihdseja winam israhptees is kastes ahrâ. Londonê winsch grib lautees sewi apbrihnot atklahtôs konzertu namôs. Domajams, ka skrodelits „pa scho paschu zelu" brauks atkal atpakal uf sawu dsimteni.

— Breesmigs sprahdseens isgahjuscho peekideen notika Senjolê (Franzijâ). Kahda deenestmeita gribeja kahdâ maisneeka (bekera) namâ is pagraba nest petroleju, pee kam winai bij sweze rokâ. Petrolejs pee tam aisdegàs, bet maisneeka paligi peesteidsàs un leesmas noslahpeja, tahm smiltis wirsu kaisidami. Drihs pehz tam peesteidsàs ugunsdsehseji un domaja, ka ugunsgrehks pilnigi nodsehsts, kadehl gribeja pagrabu istihrit. Aisdedsinajuschi uguni, wini gahja pagrabâ. Bet tank pat azumirkli notika breesmigs sprahdseens! Wisi kandis, kas tani brihdi bija uf eelas, tika no sprahdseena pagahsti gar semi, tuwumâ atrodoschees nami satrizinati, logu ruhtis un istabas leetas saplositas. Kahdi 27 zilweki, kuri pagrabâ atradàs, dabuja loti gruhtas deguma wahtis. Winus wehlaki atrada pilnigi par oglem sadeguscham drehbem un mateem, daschus pilnigi aklus, daschus no ahrpuses gluschi apdeguschus, tomehr wehl dsihwus. Kad nelaimigee bija is pagraba isnesti, drihs pehz tam notika atkal spehzigs sprahdseens, tomehr, par laimi, nepadarija nekahdas breesmas.

— Kahds muhrneeku mahzeklis ahrsemês nahza uf tahm pahrgalwigàm domam, sew garos nagus likt nogreest no kahda garam brauzoscha — dselsszela wilzeena. Winsch tadehl nolikàs garschlaukus un uslika sawus garos nagus uf dselsszela sleedem, kad paschulaik dselsszela brauzeens tuwojàs. Tik ko lokomotiwe bija par rokam pahrgahjuse, kad pahrgalwigais mahzeklis brehkdams uslehza augschâ un tad pagihbis pakriita gar semi. Lokomotiwe bija netik ween nagus nogreesusi, bet lihds ar teem ari pirkstu galus. Tagad nebehdneeks guf slimnizâ un pahrdomâ sawu nedarbu, kà ari winu atgahdina, ka preeksch nagu apgreeschanas ir ziti rihki, bet nebuht scham noluhkam naw wajadsigs isleetot lokomotiwi.

Atbildes.

Al. Bl. — St. Domajam, ka tschetru nedelu laikâ buhs gan eespehjams, eesuhtit mihklu usminejumu, ja tik to gribès. Usminejumus war suhtit wasejam pasta kartem, kas maksâ tik 3 kap., kamehr par slehgtu wehstuli jamaksâ 7 kap., bes ta wehl japehrk papirs un kuwers. Wislehtaki usminejumus war suhtit tà, ka weena pagasta mihklu usminetaji sawus usminejumus wairaki kopigi suhta.

Wikt. — Ostr. Pateicamees par laipno apsolijumos!

Andr. B. — Kalu. Is Juhsu olektim garàs korespondencijas newarejam neko isleetot nodrukaschanai. Waj is Juhsu apgabala pateesi naw neka swarigaka ko sinot?

Bi. T. — Ka. Juhsu wehlejumos ispildisim. Red.

Is mudsu weesigàs sadsihwes.

„Rigas Latw. Beedriba."

Swehtdeen, 7. oktobrî, plkst. 7 w.: teatris. Israhdis: „Bes behdam". Leela dseedaschanas luga 3 zehleenôs un 5 nodalàs; latw. no J. Essenberga. Muzika no E. Konradi.

„Jonatana beedriba".

T. p. d., plkst. 7 w.: teatris. Israhdis: „Lenore", behdu luga ar dseedaschanu 5 zehleenôs.

„Zeribas beedriba" (Altonawâ).

T. p. d.: balle.

„Rigas Pahrdaugawas amatneeku pal. beedriba".

T. p. d., Wingrotaju sahlê (Turnhalle): masku balle.

„Rigas Strahdn. pal. beedriba."

T. p. d., Berga basarâ: balle.

Deewa-kalposchana Rigas basnizàs.

Swehtdeen, 7. oktobrî 1890. g. Jahna basnizâ mahz. Bernewitzs pulksten 9 preeksch pusdeenas un pulksten 2 pehz pusdeenas. Gertrudes basnizâ mahz. A. Walters pulksten ½2 pehz pusdeenas. Jesus basnizâ mahz. Bergmanns pulksten ½10 pr. pusdeenas. Mahrtin basnizâ mahz. Kaehlbrandts plkst. 9 pr. pusd. Trihsweenibas basnizâ mahz. Fronums pulksten ½9 pr. pusd. Pahwila basnizâ mahz. E. Walters pulksten ½9 preeksch pusdeenas.

Tirgus sinas.

Rigâ, 4. oktobrî 1890. g.

Kweeschi: Kursemes bruhnee, pehz labuma, 80—83 kap. pudâ, Kreewu, Saksonka, 128 mahrz., 93—94 kap. pudâ, seemas-kweeschi, pehz labuma, 82—95 kap. pudâ.

Rudsi: Kreewu, 120 mahrz., 70—72 kap. pudâ, Kursemes, 120 mahrz., 71 kap. pudâ, Kursemes schahweiee 120 mahrz., 71 kap. pudâ.

Meeschi: Kursemes diwkanschu, 110 mahrz., 67—68 k. pudâ, Kreewu, 110 mahrz., 71 kap. pudâ, schahweti, 100 mahrz., 68 kap. pudâ.

Ausas: Kursemes, pehz labuma, 52—65 kap. pudâ., Kreewu, zaurmehra labuma, 58—60 kap. pudâ., Kreewu, augstaka labuma, 61—66 kap. pudâ, schahwetàs, 57 kap. pudâ, pahrdeweji.

Linsehklas: weenkahrschàs 7mehrejas, 108 kap. pudâ, stepju sehklas, 7mehrejas, 118 kap. pudâ.

Kanepu sehklas: schahwetas 100 kap. pudâ.

Kweeschu klijas: rupjàs 48 kap. pudâ, pahrdeweji, smalkàs 45 kap. pudâ.

Jaunakàs sinas.

Widsemes gubernatora weetneeks, wizegubernatora kungs reserwâ atlaistam Rigas eedsihwotajam Samuelam Frikam atwehlejis, tirgotees ar grahmatam un laikraksteem un tos pa Rigas pilsehtu isnesat.

Biskaps Arsenijs scho treschdeenu atkal pahrbrauza Rigâ.

Jaunais Terbatas mahzibas apgabala kurators Lawrowski kgs, kà ari senakais — Kapustin kgs, scho pirmdeenu atbrauza sche Rigâ. Stazijâ minetos kungus sagaidija schejeenes skolu direktori, inspektori, skolotaji u. z.

Pee Rigas apgabala teesas dabujama swehrinata tulka weeta. Kandidati uz scho weetu tikschot 20. oktobrî pahrbauditi Kreewu, Wahzu, Latweeschu un Igaunu walodâs.

Widsemê militschus nahkamâ gadâ eesauks uz mahzibu schahdos laikos: is Rigas un aprinka no 15. februara sahkot, is Walmeeras aprinka no 15. septembra, is Werowas aprinka no 25. septembra, is Walkas aprinka no 1. februara un 2. marta un is Zehsu aprinka no 2. janwara, 1. februara un 1. marta.

Widsemes gub. awisês issludinats, ka ari priwat meschfargeem jawalkajot ihpaschas sihmes, kuras eekschleetu ministrs apstiprinajis 14. dezembrî pagahjuschâ gadâ. Schahs sihmes apskatamas muischneezibas beedribas kanzlejâ. Zitas sihmes walkat turpmak nebuhschot wairs brihw.

Katrindambja pilsehtas elementar skolâ par wakara skolas waditaju turpmak buhschot G. M. Tihman kgs, pee kura wiseem teem mahzekleem japeeteizàs, kas scho wakara skolu grib apmeklet.

Jonatana beedribâ scho swehtdeen sahksees jauna teatra sesona. Israhdis pirmo reisi lugu „Lenore", kas zaur sawu jaukumu wisur ispelnijusees publikas atsinibu. Luga bagata muzikas un dseedameem gabaleem. Schai israhdei sewischki krahsotas jaukas, glihtas dekorazijas un eegahdati gresni Turku un kareiwju uswalki. Programa apsola patihkamu wakaru. Japreezajàs, ka nu ari reis Pahrdaugaweescheem buhs gadijums, redset uz kahdas no sawam skatuwem scho peewilzigo dramatisko raschojumu.

K—ks.

Grafs Herberts Bismarks, bijuschà Wahzijas kanzlera dehls, isgahjuscho swehtdeen bija atbrauzis Rigâ un nometees Romas weesnizâ. Drihsumâ winsch eeradischotees Peterburgâ. Ari Jelgawâ winsch pa nakti palizis.

Rigas pilsehtas dahrsneeks G. Kuphalds Peterburgas dahrskopibas isstahdê par teizameem dahrsa planeem ispelnijees selta medalu.

Rigas-Walmeeras aprinka 10. eezirkna meerteesnescha kambaris pahrzelts no Kokneses uz Skrihwermuischu.

No Bolderajas sino, ka Wahzijas twaikonis „Wega" 1. oktobrî pee Liserortas brauzis garam kahdam bojâ gahjuscham kugam (wrakam), kas esot widû pahrlausts puschu. Wraks teekot no wehja un wilneem dsenats schurp un turp un warot nelaimi padarit garam brauzoscheem kugeem.

Pee Liserortas 25. septembrî gahjis bojâ kugis „Anna Marie", kapteins Sihmans. Kugis brauzis no Wentspils uz Leepaju. Isglahbees tikai kapteins, kamehr 5 kuga laudis noslihkuschi.

Par Saldus jaundibinatàs pareistizigo draudses mahzitaju eezelts Andrejs Stiprais.

Leepajà 11. septembrî kahdam Lachowski kgam pastaigajotees gar juhrmalu usbrukuschi trihs sweschi tehwini, kuri winu peedausijuschi, atnehmuschi pulksteni, 16 rbl. skaidrâ naudâ un 5000 rbl. wekselds. Polizija wehl tahs paschas deenas wakarâ apzeetinajusi 3 par sagleem pasihstamus tehwinus, pee kureem atraduschi Lachowska pulksteni un maku — bes naudas.

Starp Leepaju un Polangu, pee Papes esara, kà „Lib. Ztga" sino, esot usbuhwets bahkas tornis, kurâ drihsumâ sahksot dedsinat ugunni.

Leepajas 9. behru lahdes statuti apstiprinati 26. augustâ no eekschleetu ministerijas.

Leepajà, kà „Lib. Ztga" sino, apkihlata uz kahda twaikona kontrbanda par kahdeem 435 r.

Piltenê Aleksanders Jürgensons peenemts par pilsehtas ahrstu.

Tukumâ 27. un 28. oktobrî Adolfs Allunan kgs isrihkoschot weetejâ Latw. beedribas namâ teatra israhdes.

Jauntaisamam sarn dselszelam no Behnes uz Schagari, kà dsird, jaw eesahkti stigoschanas darbi. Stazijas zelschot Kruhschkalnê un Bukaischôs.

Uz Behni, kà „T." dsirdejusi, turpmak katru swehtdeenu, pehzpusdeenâ, nobraukschot Dr. Dsinters is Jelgawas un apmetischotees pee weeteja apteekneeka. Ja kahdam rastos wajadsiba, ahrstu iswest uz laukeeem, tad par to lai pasinojot jaw sestdeen apteekneeka kungam, tad isbraukumu uz Behni eegrosischot swehtdeen no rihta.

Peterburgâ, 3. okt. Keisariskas Majestates ar Augsto Familiju schodeen sweiki pahrbrauza Gatschinâ.

Peterburga. Turmak nodomats dibinat stipendijas pee medizinas fakultatem preeksch tahdeem jauneem ahrsteem, kuri nodomajuschi studet par teesu ahrsteem.

Peterburga. Bankas weikaleem turpmak darischot par peenahkumu, ka wini usraksta uz israkstiteem rehkineem par pahrdoteem wehrtspapireem ari papira numuru, lai pirzejs wajadsigâ atgadijumâ waretu gaischi peerahdit, kur sinamo wehrtspapiru eeguwis. Numuri buhschot jaeeraksta ari bankas weikalu grahmatâs.

Keisariskà brihwà ekonomijas beedriba sawâ nahkoschâ sapulzê apspreedischot jautajumu par to, ka wisu semkopibas beedribu darbiba buhtu saweenojama; ari nodomats sastahdit kopigu programu, lai waretu isrihkot semkopju saeimas, isdot kopigu laikrakstu u. t. t.

Finantschu ministerija, weenis prahtis ar ahrleetu ministeriju, turpmak gahdaschot par to, ka no Zeilonas salas waretu taisni eewest Kreewijâ tur raschoto tehju. Scho soli grib tadehl spert, ka Kihneeschi pehdejâ laikâ sahkuschi sawu tehju wiltot.

Maskawâ parahdijusees influenza.

Nischegorodâ, 2. oktobrî. Eekschejas kugneezibas kongresam kahds Malinis eesneedsa projektu, pehz kura Wolgas uhdena stahwoklis wasarâ buhtu pazelams zaur uhdens reserwoareem, kuri wairak weetâs buhtu buhwejami preeksch uhdens pluhdu usnemschanas; wisas preeksch tam wajadsigàs eetaises maksatu 5 lihds 7 miljoni rublu. Kongress eesneegto projektu peesuhtija zelu ministrijai.

No Bielostokas (Grodnas gub.) sino, ka tur jaw eesahkts apspraudit jaunu dselszela liniju, kas eeschot zaur Poliju, sahkot no Bielostokas gar Lomschu un Ostrolenku lihds Mlowai.

Wernojà 26. septembrî bijuschi atkal trihs semes trihzejumi.

Telegrami
is Seemeku telegrafa-agenturas.

Konstantinopolê, 15. (3.) oktobrî. Daudz Armeneeschu teek apzeetinati; apzeetinatos daschkahrt pat breesmigi mozot. Wehstules is Wihnes sino, ka Turku eestahdes pastahwigi isdalot eerotschus starp Turkeem.

Konstantinopolê, 16. (4.) oktobrî. Turzijas waldiba nolehma pret Okumenes patriarku isturetees sameerinajoschi un apsolijàs, ispildit Greeku kristito pareisos prasijumus.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 5 октября 1890 г.

Lihds 5. oktobrim 1890. g. pee Rigas atnahkuschi 1680 kugi un isgahjuschi 1667 kugi.

Sludinajumi.

Jaunas meitas,
kuras dahmu kleitu schuhschanu un sagreeschanu weena gada laikâ grib eemahzitees bes peemaksas, war peeteiktees Leelajâ Kaleju eelâ Nr. 9.

Pihladschu ogas
pehrk
A. Wolffschmidts,
Peldu- (Zuhku-) eelâ Nr. 31.

Par sinu.
No 27. septembra sahkot nahza pahrdoschanâ
skabbi gurki,
loti labi no isslata un no garschas, uz kartupelu tirgus pretim koka tiltam. Uz galda atrodas mása iskahrtne.
Scho zeen. publikai un labu ihpaschibu gurku nihkotajeem pasinodams, luhdsu, lai mani laipni apmeklêu, jeb ari peesuhtitu deenderus pehz teem.
Maksa par 10 gab. 20 kap.
" " 10 " 15 "
" " 10 " 10 "
un simteem pehrkot aprehkinu lehtaki.
Dahrsneeks Wladimirs.

Nahwes atgadijuma dehl teek
Iskschkiles waka-ahmurs
ar dsihwu un nedsihwu inwentaru lehti pahrdots. 1
Tuwakas sinas dabujamas turpat waraahmurâ pee J. C. Schwenn.

F. Lotto,
leelajâ Jaunâ eelâ Nr. 24, ais rahtuscha,
peedahwâ
maschinu ellu I. sorte
2 rbl. 10 kap. pudâ,
maschinu ellu II. sorte
1 rbl. 50 kap. pudâ,
waselinu I. sorte
6 rbl. 50 kap. pudâ.
waselinu II. sorte
4 rbl. 50 kap. pudâ. 4

Medneeku suns,
welns un bruhns, ir aisskrehlis un pret pateizibas-algu nododams Eekschpilsehtâ, Kaleju eelâ Nr. 34, 1 trep. augschâ.

Luhgums.
Wisas zeen. muischu un pagastu waldes teek laipni luhgtas, ja gada tirgi kur tiktu pahrgrositi, lai to pasinotu Ernsta Plates grahmatu drukatawâ Rigâ, pee Petera basnizas.

Weikala atwehrschana.
Augstzeenitai Rigas un apkahrtnes publikai padewigi pasinoju, ka scheitan
Nr. 18, leelâ Aleksandra eelâ Nr. 18,
esmu atwehris
istabu un iskahrtuu mahlderweikalu
ar
ratu lakoschanas darbnizu.
Zaur ilggadigu amata kopschanu man ir eespehjams, katru uz min. arodu atteezoschos darbu kreetni ispildit un zentischos zaur taisnu apkalposchanu un mehrenàm zenam zeen. publikas labpatikschanu usturet. Scho manu usnehmumos laipni pabalstit, luhdsu padewigi
Richards Staegers,
mahlders un lakotajs.

Eduard Wm. Lösewitz,
wiswezaka
wadmalas- un bukskinu-magasine
Rigâ,
pee rahtuscha platscha apakschejâ tahschâ, un masâ Jaun-eelâ Nr. 2, ais rahtuscha, pa weenu trepi augschâ.

Manâ grahmatu un bilschu drukatawâ, burtu leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, ir dabujama schahda grahmata:
Skolas-katkismis,
ko pehz Mahrtina Lutera swehtas mahzibas ar isstahstischanu sarakstijis
Wilhelms Walters,
Krimuldas mahzitajs.
Maksa 30 kap.
Ernst Plates.

Rigas hipoteku beedriba.
Rigas hipoteku beedriba dara zaur scho sinamu, ka tahs 1. nowembrî 1890. g. maksajamàs **islosetàs beedribas kihlu sihmes** no
2. oktobra 1890. g.
sahkot, lihds ar rentu aprehkinu lihds maksaschanas deenai, pee beedribas kases jaispirk.
Direkzija.

Dibinata 1788. g. Dibinata 1788. g.
C. B. Kirstein'a
wiswezakà seepju un swetschu fabrika Rigâ,
dibinata 1788. gadâ,
peedahwâ
daschadas seepju un swetschu sortes
is labakà materiala.
Fabrika un pretschu krahjums
Jelgawas ahrpilsehtâ, Kugu (Ambaru) un Akmenu eelu stuhri Nr. 8/10.
Noliktawas:
Eekschpilsehtâ: Schahlu eelâ Nr. 1, Resurses namâ, pretim J. Jaksch un beedr. pulkst. bodei un Skahrnu eelâ Nr. 12.
Peterburgas ahrpilsehtâ: Leelajâ Aleksander eelâ Nr. 87.
Jelgawas ahrpilsehtâ: Kugu (Ambaru) un Akmenu eelu stuhri Nr. 2 un Kugu eelâ Nr. 10.

Gatawi Bornholmas un Sweedrijas peeminekli.
Obelisks, no 8—16 pehdu augstumâ, **piramides, krusta peeminekli, kapu akmeni, stabi, pamatu akmeni** un no karara marmora: **peeminekli, rulli, grahmatas, plates** u. t. pr. peedahwà lehti
A. Schraders,
masajâ Pils-eelâ Nr. 15, pee Jehkaba basnizas, Rigâ.

F. A. Isermans, Rigâ,
Eekschrigâ, leelajâ Kaleju eelâ Nr. 48.
Wahgu buhweschanas eestahde.
Spezialitate: **Gresnuma wahgi, kà: kupejas, laudaueri, kaleschas, fetoni.**
Wisadi wesuma wahgi.
Reparaturas isdara ahtri un ruhpigi.

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, ir dabujamas schahdas grahmatas:
Ans Leitana dsihwe, darbi un mirschana.
Maksà 15 kap.
Apaksch seemas-swehtku eglites.
Klausigeem behrneem par preeku to sakstijis E. Dünsbergs.
Maksà: Pirmà dala 10 k., otrà dala 20 k.
Audsekne,
no mahzitaja Ludwig Heerwagen.
Maksà 10 kap.
Bahrenite Lihsbete,
Stahsts is wezeem bruneneeku laikeem Widsemê.
Maksà 5 kap.
Ernst Plates.

Herm. Hübnera
jumta papes fabrika.
Noliktawa:
Marstal eelâ Nr. 32,
peedahwà sawu
assalta akmena-jumta-papi,
mastiks-assalta-laku,
akmenoglu darwu,
schkidru assalta-jumta-papi
(sabersinaschanas schkeedru masa),
usnemahs stipru apjumschanu par wislehtakàm zenàm.

Печатать разрѣшается. Рига, 5 октября 1890 г. № 5883 Рижскій Полицеймейстеръ Власовскій. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.